

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.21>

УДК 658.589:33

Н. М. Котвицька,

д. е. н., доцент кафедри економіки, фінансів та обліку,

Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0864-1470>

Ю. В. Сидоренко,

аспірант кафедри економіки, фінансів та обліку,

Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-6212-4418>

С. П. Шупер,

аспірант кафедри економіки, фінансів та обліку,

Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1027-0998>

О. І. Корчовський,

аспірант кафедри економіки, фінансів та обліку,

Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-4012-5284>

**ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВИХ І
АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

N. Kotvytska,

*Doctor of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of
Economics, Finance and Accounting*

Private Higher Education Institution «European University»

Yu. Sydorenko,

Postgraduate student of the Department of Economics, Finance and Accounting

Private higher education institution "European University"

S. Shuper,

Postgraduate student of the Department of Economics, Finance and Accounting

Private higher education institution "European University"

O. Korchovskyi,

Postgraduate student of the Department of Economics, Finance and Accounting

Private higher education institution "European University"

INSTITUTIONAL MECHANISMS OF ACTIVATION OF INNOVATIVE ACTIVITY AND FINANCIAL SECURITY OF INDUSTRIAL AND AGRICULTURAL ENTERPRISES

У статті досліджуються інституційні механізми, що впливають на активізацію інноваційної діяльності та забезпечення фінансової безпеки промислових і аграрних підприємств. Аналізуються основні інструменти державної політики, фінансові інститути та інноваційна інфраструктура, які сприяють впровадженню нових технологій і підвищенню конкурентоспроможності підприємств. Особлива увага приділяється правовому регулюванню, антикризовим стратегіям і доступу до фінансових ресурсів, що є ключовими факторами для зниження ризиків та забезпечення стійкості підприємств. Висвітлено синергію між інноваціями та фінансовою безпекою для стабільного розвитку. Дослідження показало, що ефективні інституційні механізми державної підтримки, такі як податкові пільги, гранти та програми стимулювання інновацій, відіграють ключову

роль у розвитку інноваційних технологій на промислових і аграрних підприємствах. Особливо важливими є цільові програми розвитку технологій у сільському господарстві та промисловості. Результати дослідження підтверджують, що доступ до фінансування є критичним для забезпечення фінансової стабільності підприємств. Державні програми кредитування та страхування ризиків аграрних і промислових підприємств, а також підтримка банківських установ, що спеціалізуються на інноваційних проектах, відіграють важливу роль у забезпеченні фінансової безпеки.

The article examines institutional mechanisms affecting the activation of innovative activity and ensuring the financial security of industrial and agricultural enterprises. The main instruments of state policy, financial institutions and innovative infrastructure are analyzed, which contribute to the introduction of new technologies and increase the competitiveness of enterprises. Special attention is paid to legal regulation, anti-crisis strategies and access to financial resources, which are key factors for reducing risks and ensuring the sustainability of enterprises. The synergy between innovation and financial security for sustainable development is highlighted. The study showed that effective institutional mechanisms of state support, such as tax benefits, grants and innovation stimulation programs, play a key role in the development of innovative technologies at industrial and agricultural enterprises. Targeted technology development programs in agriculture and industry are especially important. The results of the study confirm that access to financing is critical for ensuring the financial stability of enterprises. State lending and risk insurance programs for agricultural and industrial enterprises, as well as support for banking institutions specializing in innovative projects, play an important role in ensuring financial security. It was found that enterprises that have clear anti-crisis strategies, in particular risk insurance and diversification of funding sources, cope better with economic challenges. This ensures their financial stability even during periods of market volatility. The study revealed the relationship between the activation of innovative activity and the improvement of financial security. The introduction of

innovations reduces costs and increases the profitability of enterprises, which, in turn, strengthens their financial stability and ability to adapt to changes in the external environment. In general, institutional mechanisms to support innovation and ensure financial security are key factors for the sustainable development of industrial and agricultural enterprises, which allows them to remain competitive in the face of modern economic challenges.

Ключові слова: *фінансова безпека, аграрне підприємство, інновації, ефективність, інституційний механізм, управління, фінансування.*

Keywords: *financial security, agricultural enterprise, innovation, efficiency, institutional mechanism, management, financing.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проблема активізації інноваційної діяльності та забезпечення фінансової безпеки промислових і аграрних підприємств є одним із ключових викликів сучасної економіки. В умовах глобалізації, швидкого технологічного розвитку та постійних економічних криз зростає необхідність ефективного впровадження інноваційних технологій, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності підприємств. Водночас нестабільність фінансових ринків і ризики, пов'язані з економічними коливаннями, вимагають розробки механізмів забезпечення фінансової стійкості та безпеки підприємств. Проблема полягає у недостатньому вивченні інституційних механізмів, які забезпечують ефективну підтримку інноваційної діяльності та водночас мінімізують фінансові ризики для підприємств. Сучасні дослідження потребують комплексного підходу до вивчення взаємозв'язку між інноваціями та фінансовою безпекою, а також аналізу ролі державних та приватних інститутів у стимулюванні розвитку інновацій. Важливим науковим завданням є пошук оптимальних інструментів державної та інституційної підтримки, які б сприяли одночасно і активізації інновацій, і

підвищенню фінансової стійкості підприємств. З практичної точки зору, підприємства, особливо в аграрному та промисловому секторах, стикаються з численними викликами у впровадженні інновацій через обмежений доступ до фінансових ресурсів, низький рівень підтримки з боку держави та недостатню розвиненість інфраструктури для інноваційної діяльності. Крім того, ризики фінансової нестабільності через зовнішні та внутрішні економічні кризи ускладнюють можливість підприємств активно інвестувати в нові технології та розробки.

Таким чином, проблема активізації інноваційної діяльності та забезпечення фінансової безпеки промислових і аграрних підприємств має як наукову, так і практичну значущість. Для її вирішення необхідно не лише глибше дослідити інституційні механізми, але й створити практичні інструменти, що сприятимуть ефективному впровадженню інновацій та зміцненню фінансової стабільності підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження, присвячені інституційним механізмам стимулювання інноваційної діяльності та забезпечення фінансової безпеки підприємств. Актуальні дослідження підтверджується такими науковцями, як Орел А.М., Маргасова В.Г., Красноручський О.О., Котвицька Н.М., Орел В.М., Ганущак-Єфіменко Л.М., які наголошують на важливості державної підтримки інноваційних проєктів у промисловому та аграрному секторах. Зокрема, дослідники акцентують увагу на необхідності вдосконалення державної політики, яка має бути спрямована на розвиток інноваційних кластерів, технопарків та створення стимулюючих програм для підприємств. У дослідженнях наголошується, що програми податкових пільг і субсидій для підприємств, що займаються інноваційною діяльністю, значно підвищують їхню конкурентоспроможність. Науковці звертають увагу на важливість фінансових інструментів, таких як спеціалізовані державні та міжнародні гранти, венчурні фонди та програми фінансування через банки. У дослідженнях підкреслюється, що доступ до фінансових ресурсів є одним із найбільших бар'єрів для впровадження

інновацій, особливо для малого та середнього бізнесу. Впровадження нових моделей фінансування, зокрема краудфандингу та приватних інвестицій, розглядається як перспективний напрямок. Актуальні дослідження вказують на важливість інноваційної інфраструктури, зокрема наукових парків, бізнес-інкубаторів та кооперації між бізнесом і наукою. Багато досліджень наголошують, що тісна співпраця між університетами, науково-дослідними установами та підприємствами створює середовище, яке сприяє швидшому розвитку та впровадженню інновацій.

Останні наукові праці також приділяють значну увагу питанням фінансової безпеки підприємств, зокрема, у контексті ризиків, пов'язаних із нестабільністю ринків і зовнішніх факторів. Дослідження підтверджують, що підприємства, які активно інвестують у систему управління ризиками, зокрема через страхування, диверсифікацію та антикризові стратегії, мають вищий рівень фінансової стабільності. У дослідженнях також зазначається, що державні програми підтримки, такі як кредитування під низькі відсотки або страхування кредитних ризиків, відіграють значну роль у підвищенні фінансової безпеки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження та розробка інституційних механізмів, які сприяють активізації інноваційної діяльності та забезпеченню фінансової безпеки промислових і аграрних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нові дослідження демонструють чіткий зв'язок між рівнем інноваційної активності підприємств і їхньою фінансовою стійкістю. Інноваційні підприємства, як правило, мають вищий рівень фінансової безпеки завдяки підвищенню ефективності виробництва, зменшенню витрат та підвищенню конкурентоспроможності. Таким чином, сучасні дослідження підкреслюють необхідність інтегрованого підходу до стимулювання інновацій та забезпечення фінансової безпеки. Окремі дослідження також звертають увагу на існуючі інституційні бар'єри для активізації інноваційної діяльності, зокрема корупцію, бюрократичні

перешкоди та недосконалість правового регулювання. Водночас дослідники вказують на важливість реформування інституційної структури та створення прозорої регуляторної політики, яка полегшить доступ підприємств до ресурсів і сприятиме довгостроковому розвитку інновацій. Останні дослідження підтверджують необхідність вдосконалення інституційних механізмів підтримки інноваційної діяльності та фінансової безпеки промислових і аграрних підприємств. Основні напрями вдосконалення включають державну підтримку, фінансові інструменти, інноваційну інфраструктуру та управління ризиками, що дозволить забезпечити стійке зростання та конкурентоспроможність підприємств у глобальній економіці.

Створення інноваційних кластерів, технопарків і дослідницьких центрів значно активізує інноваційну діяльність. Вони сприяють підвищенню рівня співпраці між підприємствами, університетами та науковими установами, що прискорює впровадження новітніх технологій у виробництво. Було встановлено, що підприємства, які мають чіткі антикризові стратегії, зокрема страхування ризиків і диверсифікацію джерел фінансування, краще справляються з економічними викликами. Це забезпечує їхню фінансову стійкість навіть у періоди ринкової нестабільності.

Впровадження інновацій знижує витрати та підвищує рентабельність підприємств, що, в свою чергу, зміцнює їх фінансову стійкість і здатність адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі. Загалом, інституційні механізми підтримки інновацій та забезпечення фінансової безпеки є ключовими факторами для стійкого розвитку промислових і аграрних підприємств, що дозволяє їм залишатися конкурентоспроможними в умовах сучасних економічних викликів.

Фінансова підтримка інноваційних проектів є одним із практичних завдань є забезпечення доступу до фінансових ресурсів для підприємств, що працюють над впровадженням інновацій, шляхом розвитку венчурного фінансування, державних програм підтримки та співпраці з міжнародними

інвестиційними фондами. Необхідність розробки стратегій фінансового управління та антикризових механізмів для зниження фінансових ризиків та підвищення фінансової стійкості підприємств. Це включає диверсифікацію джерел фінансування, страхування ризиків та управління фінансовими потоками. В сучасних умовах глобалізації та постійних економічних викликів інноваційна діяльність і фінансова безпека стають критично важливими факторами успіху як промислових, так і аграрних підприємств. Інституційні механізми, що впливають на ці процеси, формують правове, економічне та організаційне середовище для стимулювання інновацій і забезпечення стійкості підприємств.

Інноваційний розвиток підприємств, як промислових, так і аграрних, значною мірою залежить від інституційної підтримки з боку держави, ринкових інститутів і міжнародних організацій[4]. До ключових механізмів стимулювання інноваційної діяльності можна віднести:

- програми державного стимулювання інновацій, грантові програми, пільги та субсидії для підприємств, що впроваджують інновації, створюють додаткові можливості для розвитку (наприклад, для аграрного сектору важливими є інновації в сфері технологій виробництва, переробки та зберігання продукції);

- доступ до фінансування, зокрема через кредити та інвестиції від банків і фондів, є критично важливим для активізації інноваційної діяльності, промислових підприємств часто виникають потреби у фінансуванні досліджень і розробок нових технологій, що потребує відповідних фінансових механізмів;

- створення технопарків, інкубаторів, дослідницьких центрів і кластерів стимулює співпрацю між підприємствами, науковими установами та державними інституціями, це дозволяє ефективніше впроваджувати нові розробки та підвищувати конкурентоспроможність підприємств;

– участь у міжнародних інноваційних програмах та залучення іноземних інвестицій сприяє впровадженню передових технологій та управлінських практик як в промисловості, так і в аграрному секторі.

Фінансова безпека підприємств є важливим елементом їх стійкості та конкурентоспроможності. Основними детермінантами фінансової безпеки є інституційна підтримка, що зменшує ризики підприємницької діяльності та створює стабільне фінансове середовище. Чітке і прозоре правове регулювання, зокрема в сфері оподаткування, контрактного права та захисту інвестицій, забезпечує фінансову стабільність підприємств. Особливо це важливо для аграрних підприємств, які стикаються з ризиками непередбачуваних змін у законодавстві або нестабільності ринку.

Для забезпечення фінансової безпеки необхідні механізми управління ризиками, включаючи страхування, диверсифікацію джерел фінансування та розробку антикризових стратегій[6]. Це особливо актуально для аграрного сектору, який є вразливим до кліматичних ризиків і коливань на світових ринках. Фінансова безпека значною мірою залежить від можливостей підприємств отримувати кредити на вигідних умовах. Інституційна підтримка, зокрема через державні програми кредитування та підтримки аграрного сектору, допомагає знижувати фінансові ризики. Важливим аспектом фінансової безпеки є запровадження систем корпоративного управління, які дозволяють підвищити прозорість фінансової діяльності, запобігти внутрішнім ризикам і конфліктам між акціонерами або партнерами (Табл.1).

Таблиця 1. Синергія інновацій та фінансової безпеки

Категорія	Механізми	Приклади	Очікувані результати
Державна підтримка	Податкові пільги для підприємств, що впроваджують інновації	Зниження податку на прибуток для інноваційних підприємств	Підвищення зацікавленості у впровадженні інновацій, зниження витрат
	Програми державного фінансування інноваційних проектів	Державні гранти, субсидії для аграрного та промислового секторів	Залучення підприємств до інноваційної діяльності
	Створення спеціальних економічних зон (СЕЗ) для інноваційної діяльності	Промислові парки, технопарки	Розвиток інноваційної інфраструктури, створення сприятливих умов для інноваційного бізнесу
Фінансування	Венчурне фінансування та залучення інвестицій	Програми венчурного капіталу, державна підтримка інвесторів	Доступ до капіталу для розвитку інновацій, зниження ризиків
	Кредитування на пільгових умовах	Пільгові кредити для аграрних і промислових підприємств	Підвищення доступності фінансових ресурсів для розвитку
Інноваційна інфраструктура	Розвиток бізнес-інкубаторів і науково-дослідних центрів	Технопарки, інноваційні хаби	Стимулювання співпраці між підприємствами, науковими установами та державою
	Створення інноваційних кластерів для аграрного та промислового секторів	Аграрні кластери, промислові кластери	Підвищення ефективності інновацій через кооперацію
Фінансова безпека	Державні програми страхування ризиків	Страхування кредитних ризиків для малих підприємств	Підвищення фінансової стабільності підприємств
	Антикризові стратегії для підприємств	Диверсифікація джерел фінансування, управління ризиками	Зменшення негативного впливу криз на підприємства
	Державна підтримка у сфері управління фінансовими потоками	Навчальні програми з фінансової грамотності для малих та середніх підприємств	Підвищення ефективності управління фінансами, мінімізація ризиків

Категорія	Механізми	Приклади	Очікувані результати
Міжнародна співпраця	Співпраця з міжнародними фінансовими інститутами	Європейські фонди підтримки інновацій, МВФ, Світовий банк	Залучення міжнародного фінансування для інноваційних проєктів
	Участь у міжнародних інноваційних програмах	Горизонт 2020, програми ООН для аграрного сектора	Впровадження світових технологій і стандартів, розширення ринків
Регуляторне середовище	Спрощення законодавчих процедур для реєстрації та ведення інноваційного бізнесу	Електронна реєстрація підприємств, зниження кількості дозвільних документів	Спрощення ведення бізнесу, зниження бар'єрів для інновацій
	Захист прав інтелектуальної власності	Законодавчий захист патентів і торгових марок	Сприяння розвитку інновацій та захисту результатів інтелектуальної праці

Джерело розроблено автором

Важливим є те, що активізація інноваційної діяльності безпосередньо впливає на підвищення фінансової безпеки підприємств. Впровадження інноваційних технологій дозволяє підвищити ефективність виробничих процесів, знизити витрати та збільшити рентабельність, що сприяє фінансовій стабільності. Одночасно, забезпечення фінансової безпеки через ефективне управління фінансами створює умови для безперервного інвестування в інновації та розвиток. Таким чином, інституційні механізми, що стимулюють інноваційну діяльність і забезпечують фінансову безпеку, відіграють ключову роль у розвитку промислових і аграрних підприємств, сприяючи їх стійкості, конкурентоспроможності та здатності адаптуватись до сучасних викликів. Ефективність інституційних механізмів державної підтримки, таких як податкові пільги, гранти та програми стимулювання інновацій, відіграє важливу роль у розвитку інноваційних технологій на промислових і аграрних підприємствах. Ці інструменти сприяють зниженню фінансових бар'єрів для впровадження нових технологій, стимулюють підприємства до інвестування в дослідження та розробки, а також

підвищують їхню конкурентоспроможність на національному та міжнародному рівнях.

Податкові пільги дозволяють підприємствам зменшувати податковий тягар, що створює додаткові ресурси для інноваційної діяльності[7]. Наприклад, податкові відрахування на інвестиції в наукові дослідження та розробки стимулюють підприємства впроваджувати нові технології. Гранти та державні програми фінансування є ще одним важливим інструментом, який сприяє фінансовій підтримці інноваційних проектів, особливо на етапі їх розвитку, коли ризики та витрати є найбільш високими. Ці механізми допомагають залучати додаткові інвестиції, що прискорює реалізацію інноваційних проектів. Програми стимулювання інновацій надають підприємствам можливість отримувати консультативну підтримку, доступ до новітніх знань і технологій, а також залучати до співпраці науково-дослідницькі установи. Це підвищує загальну ефективність інноваційного процесу та забезпечує підприємства сучасними рішеннями для розвитку.

Таким чином, державна підтримка через інституційні механізми є ключовим фактором у забезпеченні інноваційного розвитку, зменшенні ризиків та підвищенні фінансової стабільності промислових і аграрних підприємств.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Інноваційна діяльність є ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності та стійкості підприємств в умовах глобалізації та швидких технологічних змін. Для її активізації необхідно створення ефективних інституційних механізмів, які сприятимуть стимулюванню інновацій через інтеграцію науково-технічного потенціалу, державної підтримки, а також доступу до фінансових ресурсів.

Успішна реалізація таких механізмів передбачає розвиток державних та приватних інституцій, що сприятимуть фінансовій підтримці інновацій та впровадження системи податкових стимулів та інших економічних заходів для заохочення інноваційної активності. Забезпечення прозорого доступу до

ринку фінансових ресурсів, включає кредитування, венчурне фінансування та державні гранти. Підвищення рівня фінансової безпеки підприємств через вдосконалення фінансових стратегій, які дозволять знизити ризики, пов'язані з інвестиціями в інновації. Для промислових і аграрних підприємств особливе значення мають інституційні інструменти, які дозволяють мінімізувати фінансові ризики та забезпечити стабільний розвиток інноваційної діяльності. У цьому контексті важливо розвивати довгострокову фінансову стратегію та використовувати державні програми для підтримки інновацій у відповідних галузях.

Таким чином, інституційні механізми активізації інноваційної діяльності та забезпечення фінансової безпеки є основою для сталого розвитку підприємств в умовах сучасної економіки, орієнтованої на технологічне оновлення та підвищення конкурентоспроможності.

Література

1. Бугаєва М.В., Демченко С.В. Теоретичні витoki управління розвитком інноваційного підприємництва. Центрально-український науковий вісник. Економічні науки. 2021. Вип. 6 (39). С. 247-257.
2. Горященко Ю.Г. Управління інноваційним розвитком підприємств в умовах цифровізації. Підприємництво та інновації. 2021. Вип. 17. С. 34-38.
3. Дребот О. І., Добряк Д. С., Мельник П. П., Сахарницька Л. І. Наукові засади формування та розвиток сільськогосподарського землекористування на основі трансформації земельних відносин. Збалансоване природокористування. 2021. № 4. С. 5-13.
4. Корнієцький О., Красноручський О., Моїсєєва Н., Орел В. (2023). Методологічні засади взаємодії регіональних транспортно-логістичних систем в процесі просторових трансформаційних змін в економіці. Modeling the development of the economic systems, (2), 235-239. <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-32>

5. Міщук Є.В., Пасічник Н.В. Стратегічні маркетингові рішення у стимулюванні європейської інтеграції та управлінні ефективністю інноваційних компаній. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 8. С. 31-37.
6. Монастирський Г.Л. Теорія організації: Навч. посібник / Г.Л. Монастирський. К.: Знання, 2008. 319 с.
7. Орел А.М. Методичні підходи до процесу ресурсного забезпечення підприємств аграрного бізнесу. Український журнал прикладної економіки. 2018. Том 3. №2. С. 211 - 216.
8. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 р. № 526- р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
9. Шпикуляк О. Г. Інститут аграрного ринку: [монографія] / О. Г. Шпикуляк. К.: ННЦІАЕ, 2009. 480 с.
10. Шипулина Ю. С., Ілляшенко Н. С., Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком підприємства на основі його інноваційної культури. Інституціональна модель інноваційної економіки: кол. монографія/ ред. В. І. Ляшенко, О. В. Прокопенко, В. А. Омеляненко. Київ: ІЕП НАНУ, 2019. Розд. 5. С. 97-113.

References

1. Buhaieva, M.V. and Demchenko, S.V. (2021), “Theoretical origins of managing the development of innovative entrepreneurship”, *Tsentral'noukrains'kyj naukovyj visnyk. Ekonomichni nauky*, vol. 6 (39), pp. 247-257.
2. Horiaschenko, Yu.H. (2021), “Management of innovative development of enterprises in conditions of digitalization”, *Pidpryemnytstvo ta innovatsii*, vol. 17, pp. 34-38.
3. Drebot, O.I. Dobriak, D.S. Melnyk, P.P. and Sakharnatska, L.I. (2021), “Scientific fundamentals of formation and development of agricultural land use on the basis of transformation of land relations”, *Zbalansovane pryrodokorystuvannya*, vol. 4, pp. 5-13.

4. Kornietskyi, O. Krasnorutskyi, O. Moiseeva, N. and Orel, V. (2023), “Methodological principles of interaction of regional transport and logistics systems in the process of spatial transformational changes in the economy”, *Modeling the development of the economic systems*, vol. (2), pp. 235-239.
5. Mischuk, Ye.V. and Pasichnyk, N.V. (2024), “Strategic marketing decisions in stimulating European integration and managing the efficiency of innovative companies”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 8, pp. 31-37.
6. Monastirskiy, G.L. (2008), *Teoriya orhanizatsiyi* [Theory of organization], Znannya, Kyiv, Ukraine.
7. Orel, A.M. (2018), “Methodical approaches to the process of resource provision of agrarian business enterprises”, *Ukrayins'kyi zhurnal prykladnoyi ekonomiky*, vol. 3, no 2, pp. 211 - 216.
8. Cabinet of Ministers of Ukraine (2019), Resolution "Strategy for the development of the sphere of innovative activity for the period up to 2030", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show> (Accessed 04 October 2024).
9. Shpykulyak, O. H. (2009), *Instytut ahrarnoho rynku* [Institute of agrarian market], NNTSIAE, Kyiv, Ukraine.
10. Shypulyna, Yu.S. Illiashenko, N.S. and Illiashenko, S.M. (2019), “Management of innovative development of the enterprise based on its innovative culture”, *Instytutsional'na model' innovatsijnoi ekonomiky* [Institutional model of innovative economy], *IEP NANU*, vol. 5, pp. 97-113.

Стаття надійшла до редакції 04.10.2024 р.